

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 13 (1985/1986)

Številka 4

Strani 255-256

Ciril Velkovich:

JUBILEJ PROFESORICE MARIJE PILGRAM

Ključne besede: novice.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/13/790-Velkovich.pdf>

© 1986 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

Jubilej profesorice Marije Pilgram

Profesorica Marija Pilgram, ki je lani praznovala visok jubilej, je bila rojena 25. maja 1910 v slovenski družini na Dunaju. Na ljubljanski univerzi je študirala matematiko in fiziko ter diplomirala leta 1933 pri profesorju dr. Josipu Plemlju. Od diplome do upokojitve je poučevala matematiko in fiziko na srednji šoli v Kranju, od leta 1939 pa na viški gimnaziji v Ljubljani. Bila je med najboljšimi učitelji matematike in pedagogi srednjih šol v Sloveniji. Njeno podajanje matematične snovi je bilo izredno razumljivo in dostopno večini dijakov. Zelo je bila priljubljena med dijaki v razredu in med kolegi v profesorski zbornici. Pri spraševanju in ocenjevanju je bila pravična, toda zahtevna in stroga, saj je ob kvalitetnem pouku táka tudi smela biti. Spoštovali so jo boljši dijaki, ki so imeli iz matematike in fizike dobre ocene, kot tudi tisti, ki so učenju matemati-

Viški maturanti leta 1954 in ves razredni profesorski zbor (profesorica Marija Pilgram sedi v prvi vrsti, peta z leve)

ke namenjali premalo časa. Naj ob tem omenim dva dogodka.

Moj sosed v šolski klopi v tretjem (takratnem sedmem) razredu gimnazije, ki je sicer osvojil tretje mesto na državnem članskem prvenstvu v alpski kombinaciji leta 1953, je imel popravni izpit iz matematike. Takrat si je neupravičeno privoščil nekaj kletvic. Ko pa je v jeseni, po mesecu dni rednega dela, ob pomoči sošolcev opravil popravni izpit z odlično oceno, ni mogel prehvaliti dobrih lastnosti Marije Pilgram kot pedagoga in človeka. Spoznal je, da je bil ta izpit zanj in za njegovo nadaljnje šolanje ter za študij na ekonomski fakulteti nadvse koristen. Spominjam se, da v zadnjem razredu gimnazije ni imel nobenih težav, nekaj šolskih nalog je pisal celo tako dobro kot najboljši matematiki v razredu. V šali se jim je ponujal, da jih občasno lahko tudi inštruira.

Tudi v učiteljskem kolektivu se je Marija Pilgram vedno in odločno zavzemala za pravično sodbo o dijakih in pravično reševanje problemov, ki so jih imeli njeni kolegi. Kot redko lastnost pedagoških delavcev naj omenim, da se je bila naša profesorica matematike pripravljena razredu opravičiti, če je sama naredila napako. Tako je bilo tudi nekega dne, ko smo v razredu bili nemirni in smo zato dobili namesto treh kar pet domačih nalog. Naslednji dan pa je na vprašanje, kdo ima napisano domačo nalogo, dvignil roko en sam dijak. Profesorica se je razhudila in premišljevala, kako naj kaznuje dijake, ker pač celemu razredu le ni mogla dati v isti uri nezadostne ocene. Ko pa je ugotovila, da je imela peta naloga podvprašanja od a) do k), se nam je prijazno opravičila, nezadostne ocene pa ni dobil nihče. Tisto uro ni spraševala niti razlagala, pač pa smo ponavljali zadnjo snov. S tem se je dijakom izredno priljubila.

Profesorica Marija Pilgram je bila v vsakdanjem življenju neopazna in skromna. Ob delu doma, za družino, in pri vzornem delu v šoli je skupaj s soprogom Vladimirjem Pilgramom, tudi profesorjem matematike na ljubljanskih srednjih šolah, pripravila več učbenikov in pomožnih učbenikov z zbirkami rešenih vaj, pri katerih pa se je le enkrat podpisala kot soavtorica.

Kolegi, danes že tudi v svetu priznani matematiki, so mi pred leti pripovedovali, da se je na šoli veliko ukvarjala v posebej določenem času z boljšimi dijaki, ki jih je matematika zanimala že v srednji šoli. Po pouku ali pogosteje še pred poukom se je z njimi dogovorila za dodatne ure. Kolegi trdijo, da je redno prihajala v šolo že pred dogovorjenim časom, čeprav so posamezniki zelo radi zaspali. Matematični krožek je imela tudi samo z enim dijakom, če je bil ta le voljan delati. Več njenih dijakov je doseglo prav lepe uspehe na republiških in državnih prvenstvih, nekateri pa so se uvrstili celo v državno olimpijsko ekipo. Zato je že leta 1967 dobila med prvimi štirimi pedagogi društveno priznanje za večletno in požrtvovalno delo z mladimi.

Ciril Velkovrh